

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 7/17
U Luxembourg 25. siječnja 2017.

Presuda u predmetu C-640/15
Tomas Vilkas

Tijela nadležna za izvršavanje europskog uhidbenog naloga u slučaju dokazane više sile trebaju odrediti treći datum predaje kada prva dva pokušaja nisu uspjela zbog otpora koji je pružila tražena osoba

Na nacionalnim je sudovima da provjere jesu li tijela mogla predvidjeti takav otpor i jesu li se posljedice tog otpora na predaju uz svu potrebnu pažnju tijela mogle izbjeći

Litavski sud izdao je dva europska uhidbena naloga za Tomasa Vilkasu. Irska tijela pokušala su provesti njegovu predaju litavskim tijelima koristeći se komercijalnim letom. Međutim, T. Vilkas isključen je s leta zbog otpora koji je pružio. Dva tjedna kasnije nije uspio ni drugi pokušaj predaje, također komercijalnim letom, nakon niza sličnih događaja.

Irski ministar pravosuđa i jednakosti tada je High Courtu (Visoki sud Irske) podnio zahtjev za odobrenje trećeg pokušaja predaje T. Vilkasu. Međutim, taj je sud smatrao da nije nadležan za odlučivanje o tom zahtjevu te je naložio oslobođenje T. Vilkasu.

Ministar pravosuđa i jednakosti podnio je žalbu protiv te presude pred Courtom of Appeal (Žalbeni sud Irske). U tim okolnostima Court of Appeal pitao je Sud dopušta li pravo Unije tijelima da više puta, nakon nastupanja okolnosti na koje ne može utjecati nijedna od država članica, dogovore novi datum predaje i, ovisno o slučaju, u kojim okolnostima.

Prije svega, Sud podsjeća da se na temelju prava Unije tražena osoba predaje najkasnije deset dana nakon donošenja pravomoćne odluke o izvršenju europskog uhidbenog naloga. Međutim, to pravilo podliježe određenim odstupanjima. Tako je propisano da, ako je predaja tražene osobe u predviđenom roku spriječena okolnostima na koje ne može utjecati nijedna od država članica, pravosudna tijela mogu dogovoriti novi datum predaje. Temeljeći se osobito na ciljevima koje zakonodavac Unije želi postići, Sud zaključuje da **pravo Unije ne ograničava izričito broj novih datuma predaje i da ono dopušta određivanje novog datuma kada predaja nije uspjela više od deset dana nakon donošenja pravomoćne odluke o izvršenju europskog uhidbenog naloga.**

Sud potom ispituje trebaju li pravosudno tijelo izvršenja (u ovom slučaju irska tijela) i pravosudno tijelo koje izdaje uhidbeni nalog (u ovom slučaju litavska tijela) dogovoriti treći datum predaje u slučaju kada je ponovljeni otpor koji je tražena osoba pružila dva puta spriječio predaju.

Kao prvo, Sud smatra da se **zakonodavac Unije namjeravao pozvati na pojam više sile kako se ona razumije u smislu okolnosti koje su neuobičajene, nepredvidljive i nepoznate onomu tko se na njih poziva** te čije se posljedice ni uz svu potrebnu pažnju ne bi mogle izbjeći.

Kao drugo, Sud naglašava da pojam više sile treba usko tumačiti. Naime, slučaj više sile može opravdati produljenje roka za predaju tražene osobe samo u mjeri u kojoj je njezina predaja u predviđenom roku „spriječena”; činjenica da će predaja biti otežana stoga ne može opravdati primjenu pravila.

Sud zaključuje da se u tom kontekstu **otpor koji tražena osoba pruži predaji može valjano smatrati nepoznatom i neuobičajenom okolnošću**. Nasuprot tomu, ta situacija načelno se ne može kvalificirati kao nepredvidljiva okolnost.

A fortiori, u situaciji u kojoj je tražena osoba već pružala otpor prvom pokušaju predaje, činjenica da se ona opire i drugom pokušaju predaje uobičajeno se ne može smatrati nepredvidljivom.

Sud primjećuje da državna tijela raspolažu sredstvima koja im najčešće omogućuju svladavanje otpora koji pruža neka tražena osoba. Također se može općenito planirati korištenje prijevoznim sredstvima čiju uporabu otpor tražene osobe stvarno neće moći spriječiti.

Međutim, Sud smatra **da se ne može u potpunosti isključiti da zbog izvanrednih okolnosti otpor koji je tražena osoba pružila svojoj predaji dotična tijela nisu mogla predvidjeti** i da se posljedice tog otpora na predaju ni uz svu potrebnu pažnju tih tijela nisu mogle izbjeći. **Sud zaključuje da je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri je li utvrđeno postojanje takvih okolnosti** u ovom predmetu.

Usto, u mjeri u kojoj je moguće da Court of Appeal ponovljeni otpor koji je pružio T. Vilkas ne kvalificira kao višu silu, **Sud pojašnjava da se pravo Unije ne može tumačiti na način da implicira da nakon isteka predviđenih rokova pravosudno tijelo izvršenja više ne može dogovoriti novi datum predaje s pravosudnim tijelom koje izdaje uhidbeni nalog** ili da država članica izvršenja više nije obvezna nastaviti s postupkom izvršenja.

Tumačenje prema kojem pravosudno tijelo izvršenja ne bi trebalo provesti predaju tražene osobe ni u tu svrhu dogovoriti novi datum predaje s pravosudnim tijelom koje izdaje uhidbeni nalog nakon isteka predviđenih rokova moglo bi negativno utjecati na cilj ubrzanja i pojednostavnjenja pravosudne suradnje. Iz toga proizlazi **da jednostavna činjenica isteka predviđenih rokova ne može osloboditi državu članicu izvršenja njezine obveze nastavljanja s postupkom izvršenja europskog uhidbenog naloga i provedbe predaje tražene osobe te da dotična tijela u tu svrhu trebaju dogovoriti novi datum predaje.**

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da, u okviru postupka koji se pred njima vodi, upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708